

Een speels doe- en leerboek
vol met leuke weetjes,
boeiende filmpjes,
verrassende recepten en
originele opdrachten.

EEN SUPER WERELD TIJDSCHRIFT

VOOR NIEUWGIERIGE KINDEREN

India
Guatemala
Senegal

Handleiding voor leerkrachten

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Inleiding	4
• Doelstellingen	4
• Hoe zijn de verschillende materialen aan elkaar gelinkt?	5
• De opbouw	6
• Achtergrondinformatie	8
1,2,3 start!	11
1,2,3 reporters – <i>de voorstelling van de drie reporters</i>	12
1,2,3 sakala mouche – <i>spelen</i>	14
1,2,3 lach je nie? – <i>humor</i>	19
1,2,3 party – <i>schoolfeest</i>	20
1,2,3 versta je 't nie? – <i>taal</i>	22
1,2,3 ojos – <i>tekenen</i>	23
1,2,3 draag je dit nie? – <i>mode</i>	24
1,2,3 Awa – <i>familie</i>	27
1,2,3 hoor je 't nie? – <i>muziek</i>	29
1,2,3 chapati – <i>lunch</i>	29
1,2,3 speel je nie? – <i>spel</i>	33
1,2,3 tuktuk – <i>vervoer</i>	34
Groetjes uit ... – <i>nawoord van de reporters</i>	36
Wat vind je op de website?	37
Colofon	39

Voorwoord

Beste lezer

We zijn blij met je belangstelling voor het SuperWereldTijdschrift '**1,2,3 Piano**', bestemd voor leerkrachten en leerlingen van de tweede graad basisonderwijs.

De titel '**1,2,3 Piano**' is leesbaar voor iedereen, of je nu Nederlandstalig bent, of Frans, Engels of Spaans spreekt, of je nu in België, Senegal, India of Guatemala woont. Het verwijst naar een spel dat kinderen waar ook ter wereld spelen.

Het tijdschrift brengt drie kinderen uit Senegal, India en Guatemala in beeld zodat ze aangenaam dichtbij komen voor leeftijdsgenoten hier.

Via film, foto en allerhande boeiende activiteiten willen we de wereld in je klas brengen.

Drie wereldreporters – Ogo, Maria en Samiksha – nemen jou en je leerlingen mee naar hun land en hun leefwereld: **Ogo** is 11 jaar en woont in Senegal, **Samiksha** is 9 en woont in India, **Maria** is ook 9 en woont in Guatemala.

Ze wonen elk aan een andere kant van de wereld, ze eten andere dingen, ze zien er anders uit, ze hebben andere lievelingskleren ... maar toch verschillen ze minder van elkaar dan je op het eerste gezicht zou denken. De wereld is hun biotoop!

Ze informeren ons over thema's die jij en ik, wij allemaal interessant vinden.

We leggen hierbij de focus op gelijkenissen en streven naar positieve interesse voor kinderen en mensen wereldwijd. We leggen ook de link naar de leefwereld van de leerlingen in je klas.

We bieden je een instrument aan om mondiaal en intercultureel leren concreet te maken.

Met dit SuperWereldTijdschrift maak je thema's die aan bod komen in de tweede graad mondiaal rijker.

Via dit vakoverschrijdende project werk je aan de realisatie van verschillende eindtermen.

Lees aandachtig de inleiding in deze handleiding.

Je leest er op welke manier de verschillende materialen (tijdschrift, handleiding, dvd en website) gebruikt worden en hoe ze aan elkaar gelinkt zijn.

Veel plezier ermee!

Het team van Studio Globo Gent

Inleiding

DOELSTELLINGEN

De hoofddoelstelling van ons project is dat **leerlingen en leerkrachten positief leren omgaan met diversiteit in een mondiaal perspectief**.

We werken aan verbondenheid door leerlingen op een concrete en betrokken manier in contact te brengen met drie leeftijdsgenootjes uit een cultuur in het Zuiden. De leerlingen krijgen een **genuanceerd beeld** van de leefwereld van die kinderen, met aandacht voor stereotypedoorbrekende elementen en met focus op gelijkenissen. Zo ervaren leerlingen dat er bij die kinderen verschillen zijn op het vlak van cultuur, omstandigheden en context, maar kunnen ze naast de verschillen ook heel wat gelijkenissen zien.

De leerlingen komen tijdens het project in aanraking met facetten van **mondialisering**.

Ze merken dat er linken zijn tussen diversiteit in eigen land en andere landen. Ze zien dingen in de eigen samenleving die ook in andere culturen voorkomen: maïs, stokbrood, muziek, gsm, tv, enz. We hebben hierbij oog voor moderne en actuele beelden.

In de loop van het project wordt er veel aandacht besteed aan **beeldvorming**. We werken met actuele beelden die de kans geven stereotypen te nuanceren en te doorbreken. Zo stellen we drie interessante kinderen voor met hun meervoudige identiteit. Ze zijn geen samenvatting van hun land, maar zijn er wel een kind van. Met meervoudige identiteit bedoelen we dat een persoon uit verschillende deelidentiteiten bestaat die bovendien veranderlijk zijn in tijd en plaats. Ogo is bijvoorbeeld én jongen én zoon én Senegalees én Wolof én voetballer én moslim én leerling én ... Hij is niet één van die eigenschappen, hij is ze allemaal. Bovendien verandert het belang van die aspecten ten opzichte van elkaar naargelang wie hij ontmoet of waar hij is.

Zo zien de leerlingen in dat je mensen niet kunt vastpinnen op één aspect van hun identiteit, zoals hun godsdienst of huidskleur. Dat verhoogt de kans om overeenkomsten te ontdekken tussen zichzelf en een kind uit een andere cultuur.

We willen niet enkel over de verre wereld praten, maar willen ook een **spiegeleffect** creëren naar de eigen samenleving. Zo leggen we bij de verschillende thema's telkens de link naar de eigen leefwereld: en jij? Bovendien worden leerlingen met een andere culturele achtergrond positief bevestigd doordat ze elementen uit hun leefwereld herkennen: de filmcultuur van Bollywood, de meertaligheid in Senegal, enz.

We willen dat de leerlingen diversiteit als een normaal fenomeen zien waar iedereen dagelijks in verschillende situaties mee te maken krijgt.

¹ Zie ook: De blik van de yeti: over het opvoeden van jonge kinderen tot zelfbewustzijn en verbondenheid. Michel Vandenbroeck, Utrecht, 1999.

HOE ZIJN DE VERSCHILLENDE MATERIALEN AAN ELKAAR GELINKT?

Je beschikt over verschillende materialen: deze digitale handleiding, het SuperWereldTijdschrift, een dvd en de website.

- Hoe je aan de slag kan gaan, staat beschreven in deze **handleiding**. Deze handleiding gidst je chronologisch door het hele project en legt alle stappen een voor een uit.
- In het kleurrijke **SuperWereldTijdschrift '1,2,3 Piano'** nemen de drie wereldreporters Ogo, Maria en Samiksha het woord. Verschillende thema's uit hun leefwereld komen aan bod. Door verschillende redenen ontbreken er op verschillende pagina's een aantal gegevens. Zo werd er per ongeluk een deel in het Hindi afgedrukt, de pagina werd door elkaar geschud, er heeft iemand theeglaasjes op laten staan, enz. De bedoeling is dat de leerlingen van je klas de onleesbare gegevens uit het tijdschrift zelf reconstrueren. Concreet zullen ze zes pagina's vervullen: twee over Senegal, twee over India en twee over Guatemala. Op die pagina's staat telkens dit icoontje:

We roepen je leerlingen dus op om ook wereldreporters te worden!

Laat tussen de lessen door het tijdschrift achter in de klas zodat de leerlingen het tijdens een dood moment of tijdens de pauze kunnen inkijken. Het is de bedoeling dat het tijdschrift een echt klasboek wordt, en dus niet enkel in handen blijft van de leerkracht!

- Bij de pagina's uit het tijdschrift die niet meer leesbaar zijn, hoort telkens een lesblaadje. Er zijn er dus zes. Print per les het juiste blaadje uit. Je vindt ze op de **website**.
- Op de **dvd** staan zeven filmpjes.
 - Een voorstellingsfilmpje waarin de drie reporters zichzelf kort voorstellen. Daar hoort geen lesblaadje bij.
 - Zes themafilmpjes waarin de leerlingen de informatie kunnen vinden die ze nodig hebben om de lesblaadjes in te vullen.
- Op de **website 123piano.studioglobo.be** vind je een aantal pagina's van het SuperWereldTijdschrift in digitale vorm, zodat je ze kunt projecteren in de klas. Het tijdschrift kan gebruikt worden bij de specifieke werkvormen zoals groepswerk, kringgesprek, enz. Voor de klassikale stukken maak je best ook gebruik van de projectie.

Je vindt op de website ook enkele extra filmpjes en foto's die je kunt gebruiken bij de lessen.

Wat je kan vinden op de website vind je achteraan in deze handleiding.

DE OPBOUW

Het tijdschrift bestaat uit een voorwoord (brief van de hoofdredacteur), de voorstelling van de drie reporters, zes thema's met een lesblaadje, vijf thema's zonder lesblaadje en een korte afsluiter van de drie reporters.

Met elk thema kun je telkens een lesuur aan de slag.

Afhankelijk van je beschikbare tijd stel je zelf je programma samen. We raden aan om zeker de zes thema's met een lesblaadje te behandelen. Je kunt ze over het hele schooljaar spreiden.

Het standaardprogramma duurt acht lessen: de voorstelling van de reporters (twee lessen) + de zes thema's met een lesblaadje (zes lessen).

Thema's met een lesblaadje

De thema's met een lesblaadje zijn de zes basisthema's. Die moeten je leerlingen aanvullen en uitwerken via het lesblaadje. Er staat telkens één reporter centraal.

In het tijdschrift worden die thema's telkens aangeduid met dit icoontje:

Thema's zonder een lesblaadje

De thema's zonder een lesblaadje zijn alle pagina's die al volledig uitgewerkt zijn in het tijdschrift.

Daarop komen de leerlingen meer te weten over de drie reporters en hun leefwereld. Bij die thema's horen eerder muzische opdrachten.

Betekenis icoontjes

Er hoort een filmpje bij

Dit thema gaat over Ogo, Maria of Sam

Er hoort een lesblaadje bij

Overzicht SuperWereldTijdschrift

1,2,3 start: brief van de hoofdredacteur	Pagina 1		
1,2,3 reporters: voorstelling reporter Maria	Pagina 2-3		
1,2,3 reporters: voorstelling reporter Ogo	Pagina 4-5		
1,2,3 reporters: voorstelling reporter Samiksha	Pagina 6-7		
1,2,3 sakala mouche (spelen)	Pagina 8-9		
1,2,3 lach je nie? (humor)	Pagina 10-11		
1,2,3 party (schoolfeest)	Pagina 12-13		
1,2,3 versta je 't nie? (taal)	Pagina 14-15		
1,2,3 ojos (tekenen)	Pagina 16-17		
1,2,3 draag je dit nie? (mode)	Pagina 18-19		
1,2,3 Awa (familie)	Pagina 20-21		
1,2,3 hoor je 't nie? (muziek)	Pagina 22-23		
1,2,3 chapati (lunchen)	Pagina 24-25		
1,2,3 speel je nie? (spel)	Pagina 26-27		
1,2,3 tuktuk (vervoer)	Pagina 28-29		
Groetjes uit ... (nawoord)	Pagina 30-31		
Colofon	Pagina 32		
Dvd	KAFT		

ACHTERGRONDINFORMATIE

Achtergrondinfo Guatemala en Maria

Guatemala ligt in Midden-Amerika, net onder Mexico.

Guatemala heeft zo'n 13 miljoen inwoners. Daarvan behoort een kleine helft tot de indigena's (= inheemsen). Meer dan de helft zijn Ladino's.

Naast die twee groepen telt het land een handjevol blanken, zwarten en Aziaten.

De indigena's die in Guatemala leven, zijn afstammelingen van de Maya's. Vóór de Spanjaarden in de zestiende eeuw Amerika veroverden, leefden enkel zij in Midden-Amerika. Later is er een vermenging gekomen van de oorspronkelijke bevolking met Spanjaarden en andere Europeanen. Zo ontstond een nieuwe bevolkingsgroep: de Ladino's.

Met de komst van de Spaanse kolonisten werden de inheemsen gedegradeerd tot tweederangs burgers, en dat zijn ze vandaag de dag helaas nog altijd. De discriminatie is groot.

De indigena-bevolking woont vooral in de dorpen in de hooglanden. De vrouwen dragen meestal een huipil (geweven blouse) en een corte (wikkelrok). De patronen op die kleren zijn zeer veelzijdig en aan de kleuren kan je zien uit welk dorp de mensen komen. Meer en meer vrouwen dragen ook westerse kleren. Zo draagt Maria, een indigena-meisje, het liefste een T-shirt en een jeansbroek. De indigena-mannen dragen bijna altijd westerse kleren: een jeansbroek, een T-shirt of hemd, sportschoenen, enz. De Ladino's wonen voornamelijk in de steden. Zowel de vrouwen als de mannen kleden zich westers.

Guatemala-stad is de hoofdstad van het land. Het heeft 2,5 miljoen inwoners en is een typische wereldstad met alle kenmerken en problemen die daarbij horen. Je hebt er rijke en arme wijken, handelscentra en industrie, markten, reclame, shoppingcenters, fastfoodrestaurants, sloppenwijken en noem maar op. Het verkeer is er heel druk en er zijn vaak lange files.

De officiële taal is het Spaans, dat in het begin van de zestiende eeuw ingevoerd werd door de veroveraars. Daarnaast worden er niet minder dan 22 inheemse talen gesproken, waarvan de bekendste het Quiché is. Andere zijn het Mam, het Cakchiquel en het Kekchi.

In **Casaca**, het dorp waar Maria Angelica woont, spreken de mensen Mam.

De meeste van de dorpsbewoners zijn landbouwers. Maïs speelt een heel belangrijke rol in Guatemala.

Volgens het scheppingsverhaal van de indigena's zijn de eerste mensen gemaakt uit maïs.

Met de maïs bakt de moeder van Maria dagelijks tortilla's. Dat zijn kleine platte maïspannenkoekjes. Ze zijn onmisbaar bij een Guatemalteekse maaltijd. Toch vind je ook overal bakkers waar ze 'pan Frances' verkopen (Frans brood) en 'pan dulce', zoete broodjes die vaak bij de koffie of als ontbijt worden gegeten.

Naast maïs worden er ook veel bonen, tomaten, aardappelen, pompoenen en andere groenten gekweekt. Vlees wordt minder vaak gegeten. Vis staat wel op het menu, maar dan gedroogd.

Maria gaat op weekdagen naar school. Die is niet ver, ze moet maar een paar minuutjes wandelen.

In Casaca vind je geen supermarkten, maar je hebt er enkele kleine winkels waar je van alles kunt kopen: gsm-kaarten, kaarsen, zeep, flesjes cola, enz. In het weekend gaat Maria vaak mee naar de markt, in het grotere buurdorp. Daar is het elke week weer een drukte van belang.

Op zondag gaat Maria Angelica soms naar de kerk. Haar familie is katholiek, zoals de meeste mensen in Guatemala. In Guatemala vind je een rijke vermenging van godsdiensten; dikwijls is dat een combinatie van oude Maya-gebruiken en het katholicisme.

We zijn met de familie van Maria in contact gekomen via de organisatie Afopadi. Afopadi staat voor 'Vormingsorganisatie voor Integrale Ontwikkeling'.

Achtergrondinfo Senegal en Ogo

Senegal is een land aan de westkust van Afrika. Die ligging maakt dat het ook wel 'de poort van Afrika' wordt genoemd. Het is sinds eeuwen een kruispunt van Arabische, Europese en Afrikaanse culturen.

De arabisering, de slavenhandel en de kolonisering van het land lieten hun sporen na. Pas sinds 1960 is Senegal onafhankelijk van Frankrijk en dat merk je nog altijd in het dagelijkse leven. In de taal bijvoorbeeld: het Frans is volgens de grondwet nog altijd de officiële taal en ook de taal van het onderwijs, maar het is niet de enige taal die je hoort op straat. Ogo gaat naar school in het Frans, thuis en tegen zijn tante spreekt hij Toucouleur (Poulaar) of Wolof, hij luistert naar Engelse rapmuziek en hij begroet zijn oma in het Arabisch. Meertaligheid is een realiteit én een troef!

Ook in het voedsel zie je een grote diversiteit én de invloed van Frankrijk. Zo zie je in Senegal bijna iedereen als ontbijt stokbrood eten. En de lievelingsschotel van Ogo – thieuboudhienne: rijst met vis – is ook een koloniaal product. In de stad kun je pita of durum eten in zaakjes uitgebaat door Libanese migranten, bissap-ijsjes⁴ van plaatselijke marktvrouwen, of een hamburger met frietjes in een fastfoodrestaurant. Maar wel énkél rundsvlees, want in Senegal is bijna iedereen moslim, ook Ogo.

In Senegal is er veel mogelijk. De mensen zijn er ondernemend en ze discussiëren graag: over de prijs van een zakje baobabvruchtjes maar evengoed over de politiek of het laatste nummer van een van de vele Senegalese muzieksterren.

Muziek is heel belangrijk. In de taxi, in de car rapide, op de gsm en op tv word je ondergedompeld in allerlei soorten muziek: R&B, rapmuziek, traditionele balafoonmuziek, mbalax van de internationale ster Youssou N'Dour, enz. Ook mode is heel belangrijk. Er zijn talloze modeboekjes en kleermakers, kappers op elke hoek van de straat, TV-programma's over wat 'in' is... Mensen dragen een mix van traditioneel Senegalese kledij én Westerse kledij. De ene dag kan dit een boubou zijn uit wax (een gekleurde stof), de andere dag een kostuum met stropdas.

De familie van Ogo is niet rijk maar ook niet arm. Alle kinderen van de familie gaan naar school, wat betekent dat de familie bijvoorbeeld schooluniformen en boekentassen kan betalen. De papa en mama van Ogo werken uit noodzaak in de hoofdstad Dakar. Dakar is een wereldstad. Er is een belangrijke haven en de straten zijn een mengelmoes van oud en nieuw: torenhoge luxeflatgebouwen, vaak met de zetel van buitenlandse bedrijven, naast kleine theestalletjes of restaurantjes, veel straatverkopers en vrij druk verkeer.

Thiès is een iets rustiger stad, te bereiken met de trein of met de vele car rapides of bussen die er rijden. Ogo woont er in een buitenwijk, dicht bij een drukke straat waar je bijvoorbeeld belegde stokbroodjes kunt kopen. Hij heeft veel vrienden in de buurt, waar hij ook voetbalt. Een voetbalster worden is zijn grote droom, net als van veel Senegalese jongeren. Sport is er heel belangrijk! Basketbal, worstelen, joggen, voetballen: alles is goed om aan je conditie te werken. Na de inspanning komt dan de ontspanning in de vorm van een gezellige babbel of wat gelach, bij een glaasje attaaya (muntthee) of een frisdrank.

Het kan heel warm zijn in Senegal en het dagelijkse leven is daarop afgestemd: scholen en kantoren gaan vroeg open en sluiten over de middag. Na 16 uur gaat alles weer open en begint het drukke, gezellige, sociale Senegalese leven weer.

In Senegal zijn we via Broederlijk Delen en de partnerorganisatie Groupe de Recherche et d'Appui aux Initiatives Mutualistes (GRAIM) met de familie van Ogo in contact gekomen.

⁴ Bissap-ijsjes zijn ijsjes gemaakt van hibiscusbloemetjes.

Achtergrondinfo India en Samiksha

Met 1,2 miljard inwoners is **India** eerder een werelddeel dan een land te noemen. Van het noorden naar het zuiden reizen is even ver als van Zweden naar Spanje. Je vertrekt in de hoge Himalaya en komt aan in de woestijn. Onderweg zie je hoog- en laagvlakten, tropisch woud, akkers en grote steden. Je ontmoet hindoes, moslims en christenen, rijke en arme mensen. Je hoort verschillende talen en ziet een enorme culturele rijkdom en verscheidenheid, niet alleen in kunst en architectuur, maar ook in levenshoudingen.

Samiksha (of Sam voor de vrienden), een van de reporters uit het SuperWereldTijdschrift, woont in **Mumbai**, het vroegere Bombay. Mumbai is een van de grootste steden in India. In het straatbeeld kun je alles zien wat je maar kunt bedenken: grote en kleine winkels, restaurants, cafés, straatverkopers, chaikraampjes⁵, reclameposters voor de nieuwste gsm of voor de nieuwste Bollywoodfilm. Bollywood is de filmindustrie die in Mumbai gevestigd is. Er worden meer films gemaakt dan in Hollywood. In Bollywoodfilms wordt er veel gedanst en veel Indische muziek wordt speciaal voor die films gemaakt. Shahrukh Kahn is een heel bekende acteur en ook de lievelingsacteur van Sam.

In Mumbai zie je veel auto's en vrachtwagens, bussen, dubbeldekkerbussen (een erfenis van de Engelse kolonisatie), fietsen en riksja's. Riksja's zijn brommers op drie wielen. Vroeger waren ze in de hele stad te zien, maar sinds het nieuwe mobiliteitsplan vind je ze alleen nog in één deel van de stad. Ook de heilige koeien die je vroeger overal in de straten zag lopen, zie je nu veel minder. Je vindt ze wel nog af en toe bij een tempel.

Samiksha is hindoe, net als de meerderheid van de bevolking in India. Het hindoeïsme is opvallend aanwezig in het hedendaagse straatbeeld van een Indiase stad, in de vorm van talloze tempels, kleine straattempeltjes of tempelbomen. Vele mensen hebben ook huistempeltjes waar ze bloemen, snoepjes en wierook offeren. De tika is een rode of gele stip op het voorhoofd. Het is een symbool van zegening door de god in wiens tempel ze de stip ontvingen. De bindi is een stickerversie van de tika en wordt zowel voor religieuze als modieuze doeleinden gebruikt. Die stip wordt ook weleens 'het derde oog' genoemd, dat symbool staat voor innerlijke wijsheid en geluk.

Er is een enorme diversiteit in moderniteit en traditie in India. Dat valt op, maar het is voor vele Indiërs een evidentie. Ook het leven van Sam is een mengeling van beide. Ze woont in Banganga, een heilige plaats in Mumbai waar jaarlijks een bedevaart georganiseerd wordt. Ze stopt op weg naar school aan de tempelboom, ze gaat naar school met de bus, en ze krijgt computerles. Thuis kan ze met de gsm van haar vader naar haar familie bellen die in het binnenland woont en kan ze haar huiswerk maken op de computer. Voor het slapengaan mag ze nog even televisie kijken.

Samiksha gaat al van jongs af aan naar school, samen met haar broer. Op school draagt ze een uniform, maar daarnaast draagt ze zowel traditionele als westerse kleren. Ze draagt graag kledjes en T-shirts, maar ook een salwar kameez, een lange bloes met bijpassende broek. Haar moeder draagt meestal een sari, een lange doek die rond het lichaam wordt gewikkeld. Haar vader en broer dragen meestal een T-shirt of hemd met een kostuumbroek of jeansbroek.

Thuis spreekt de familie van Sam Marathi. Op school leert Sam Engels en Hindi. Die twee talen worden het meest gesproken in India, maar je hebt nog vele andere talen, elke provincie heeft haar eigen taal. De moslimgemeenschap spreekt ook Arabisch.

Via vzw Anubhuti kwamen wij in contact met Samiskha en haar familie. Vzw Anubhuti fungeert als forum voor jonge kunstenaars die een brug willen slaan tussen oost en west door middel van kunst en filosofie.

⁵ Chai is thee met melk en veel kruiden.

1, 2, 3 start!

Materiaal

- Tijdschrift p. 1
- Website: muziek uit de drie landen

Timing

- 15 minuten

Verloop van de activiteiten

- Ga met je leerlingen in een kring zitten. Vertel dat je zonet via de post een bijzonder tijdschrift hebt gekregen. Laat een van de leerlingen de titel van het tijdschrift voorlezen: 'SuperWereldTijdschrift 1,2,3 Piano'.

Vraag aan de leerlingen waar de titel naar verwijst. Ze kennen zeker het spelletje 1,2,3 piano, waarbij kinderen zo snel mogelijk bij de teller vooraan moeten proberen te geraken. Het is een spelletje dat in heel veel landen gespeeld wordt.

Het tijdschrift brengt de drie kinderen Ogo, Sam en Maria in beeld zodat ze aangenaam dichtbij komen.

- Dit tijdschrift is exclusief. Het verschijnt maar één keer in een heel leven. Vandaag is dus een unieke dag!
- Kijk naar de eerste pagina. Daar vind je een brief van de hoofdredacteur in de vorm van een voorwoord uit een tijdschrift. Lees de brief op zo'n manier voor dat je er de nieuwsgierigheid en de interesse van de leerlingen mee opwekt. In dat voorwoord leren de leerlingen het SuperWereldTijdschrift en de drie wereldreporters kennen. Vraag aan de leerlingen of ze weten wat een reporter is. Wat zou een wereldreporter zijn? Wat doet een hoofdredacteur van een tijdschrift?
- De hoofdredacteur vertelt dat er een aantal gegevens ontbreken op sommige pagina's, die zijn niet meer leesbaar. De hoofdredacteur doet een beroep op de leerlingen. Zij zullen ervoor moeten zorgen dat het tijdschrift opnieuw volledig is. Telkens wanneer de leerlingen dit symbooltje zien, moeten ze zelf aan de slag.

Blader even samen met de leerlingen door het tijdschrift en merk inderdaad op dat het symbooltje op verschillende pagina's staat.

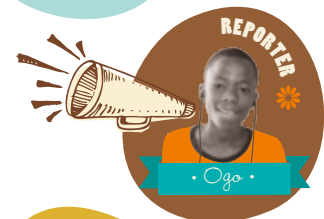
- Suggestie: zeg aan de leerlingen dat ze op reis gaan naar de drie landen. Laat ze hun ogen sluiten en beluister de liedjes van op de website.

Omschrijf de drie landen. Dat kan je doen aan de hand van de achtergrondinformatie (zie pagina 8,9,10). Voorbeeld: we gaan op reis naar India, een ver land, het is er warm, je hoort de zee op de achtergrond, er zijn kinderen aan het spelen, op het strand staat een kraampje met lekker eten, enz.

Laat de leerlingen zich met gesloten ogen inleven en vraag hen eventueel om uit te beelden wat je beschrijft. Voorbeelden: spelen op het strand, in de zon liggen. Laat de leerlingen achteraf vertellen hoe ze zich bij elk liedje voelden.

- Ga nu verder met de volgende zes pagina's in het tijdschrift (p. 2 tot 7). Hier worden de drie wereldreporters voorgesteld, die een cruciale rol zullen spelen in het pakket. We willen dat de leerlingen hen van bij de start goed leren kennen!

1,2,3 reporters

De voorstelling van de drie reporters

Materiaal

- Filmpje '1,2,3 reporters'
- Tijdschrift p. 2 tot 7
- Website: - muziek uit de drie landen
 - foto's van de voorstellingspagina's (p.2 tot 7)
 - 36 puzzelstukken van de drie kinderen
- Voor de muzische activiteit 'Levensgrote voorstelling van de drie kinderen': 36 puzzelstukken van de drie kinderen (website), verf of ecoline, drie grote stukken karton, drie tekstballonnen als naamkaartjes (zelf te maken)
- Voor de muzische activiteit 'Kijkdoos maken': (schoen)doos met deksel, digitale foto's van de voorstellingspagina's, (gekleurd) papier, kleine figuurtjes van Ogo, Maria en Samiksha, lichtdoorlatend papier, eventueel wat natuurlijke materialen zoals takjes en steentjes, scharen, lijm, plakband, kleurpotloden

Timing

- 35 minuten: verwerking in SuperWereldTijdschrift
- 50 minuten: muzische activiteiten

Verloop van de activiteiten

Filmpje

- Toon het filmpje '1,2,3 reporters'.
- Pols kort waar het filmpje over ging.

- Zet opnieuw muziek op uit de drie landen. Geef het tijdschrift door in de kring, op het ritme van de muziek. Wanneer de muziek stopt, mag de leerling met het tijdschrift in de hand een van de tekstjes op de reporterpagina's voorlezen. Als dat te veel tijd vraagt, kun je elk kind om beurten een tekstje laten voorlezen, zonder dat de muziek tussendoor stopt. Zorg ervoor dat op het einde alle tekstjes (dus van Maria, Ogo en Sam) aan bod gekomen zijn.
- De opgedane informatie over de drie reporters wordt in de volgende methodiek klassikaal verwerkt. Laat de leerlingen in duo's aan hun bank zitten en stel de onderstaande vragen.

De duo's krijgen per vraag een beetje tijd om te overleggen over het antwoord. Na het signaal van de leerkracht toont elk duo zijn antwoord. Kiest het duo voor het eerste antwoord, dan staat een van de twee leerlingen recht. Kiest het duo voor het tweede antwoord, dan staan ze allebei recht. Zo wordt visueel duidelijk wie welk antwoord gekozen heeft. Vraag eventueel enkele leerlingen om uitleg bij hun antwoordkeuze.

Er zijn zes vragen. De juiste antwoorden staan telkens cursief.

Vragen:

- Hoe heet de reporter uit India?
A Amika
B *Samiksha*
- Hoe oud is de reporter uit Senegal?
A 9 jaar
B *11 jaar*
- Wie woont bij zijn of haar oma?
A Maria
B *Ogo*
- Waar woont Maria?
A In een stad
B *In een dorp*
- Wat koopt Sam soms in de winkel in de buurt?
A *Snoepjes*
B Aardbeien
- Wat is het beroep van de ouders van Maria?
A *De papa is metselaar en de mama is huisvrouw*
B De mama is metselaar en de papa is huisman

Vraag als afsluiter bij wie van de drie ze graag eens op bezoek zouden gaan en waarom.

Suggestie: muzische opdrachten

Levensgrote voorstelling van Samiksha, Ogo en Maria Angelica aan de hand van puzzels.

- Print de 36 puzzelstukken af van de website. Deel ze uit aan de leerlingen, iedereen krijgt er zeker een of meerdere. Let erop dat iedereen ten minste één puzzelstuk heeft waar een grotere tekening op staat. Laat de leerlingen de puzzel zelf organiseren: ofwel legt iemand een stuk op de grond en daarna zoekt iemand een stuk dat erbij past, ofwel wordt eerst het hoofd gelegd, enzovoort. Zorg er wel voor dat er wat plaats is in de klas of in de gang om de puzzel volledig te maken.
- Vraag de leerlingen te blijven zitten bij de puzzel waar ze hun enige of laatste stuk hebben gelegd. Wanneer alle drie de puzzels gemaakt zijn, vraag je hen wie de namen van de kinderen nog weet. Laat een naamkaartje maken in de vorm van een tekstballonnetje, met de namen Samiksha (of Sam), Ogo en Maria Angelica (of Maria) op.
- Geef hen de opdracht de kinderen in te kleuren met potlood, verf, ecoline, oliekrijtjes, enz. Vertel hen wel dat ze goed moeten nadenken hoe de kinderen eruitzien: hun kleren, hun haar, enz. Laat hen digitaal of in het tijdschrift naar de foto's kijken. Let erop dat je per kind ongeveer dezelfde kleur gebruikt als op de foto's. Dat is mooier.
- Laat de leerlingen de puzzel aan elkaar kleven, op grote stukken karton plakken en langs de contouren uitknippen. Als dat te moeilijk is, kun je het zelf doen.
- Hang de drie grote gekleurde puzzels aan de muur. Zo kan je de drie kinderen het hele jaar door aanwezig laten zijn in je klaslokaal.

Een kijkdoos maken

Je kunt ook een kijkdoos maken. Bouw in drie groepjes de leefwereld van Maria, Sam en Ogo na in een doos. Laat je inspireren door de foto's van op de website, en de foto's en informatie van in het tijdschrift. Dek de doos af met lichtdoorlatend papier en maak aan de zijkant een gat om door te kijken.

Dit deel gaat over spelletjes, waaronder 1,2,3 piano. In Senegal heet dat spelletje 1,2,3 sakala mouche, wat zoveel betekent als: dood de vlieg! Bij dit spelletje mag je de vlieg die beweegt 'doodslaan'. Kinderen spelen er bijna net dezelfde spelletjes als bij ons: tafeltennis, tikkertje, elasticspringen, handklapspelletjes, gsm-spelletjes, enz. De meeste kinderen spelen met vriendjes uit de buurt, op straat, of op de binnenkoer. Daarnaast wordt er veel gesport: voetbal, basketbal en worstelen zijn heel populair.

Winnen doet iedereen graag, ook de kinderen in Senegal. Dit onderdeel gaat dan ook over winnen en verliezen. Doe met de leerlingen de test 'Wie is een goede winnaar of verliezer?'. De leerlingen leren nadien het spelletje '3 pions' of drie-op-een-rij kennen.

Materiaal

- Filmpje '1,2,3 sakala mouche'
- Tijdschrift p. 8-9
- Website: lesblaadje '1,2,3 sakala mouche'

Timing

- 50 minuten

Verloop van de activiteiten

SuperWereldTijdschrift

- Ga met je leerlingen in een kring zitten. Toon even p. 8 en 9 van het tijdschrift aan de leerlingen. Vraag hen waarover deze pagina's gaan. Kent iemand de term 'sakala mouche'? Welke taal zou dat zijn?
Het is een woordje Bambara en een woordje Frans. Bambara is een Afrikaanse taal. Het Franse mouche betekent vlieg. Wat zijn Ogo en zijn vrienden hier aan het spelen? 1,2,3 piano. Kennen de leerlingen dat? Hoe wordt dat gespeeld?
- Lees de linkerkolom op p. 8 voor. Toon de fotootjes van Jules en Ali in het tijdschrift.
- Vertel de leerlingen dat er nu een 'test jezelf'-spelletje volgt over winnen en verliezen. Er worden drie vragen gesteld over hoe je zou reageren in een bepaalde situatie of bij een bepaalde gebeurtenis.
- Lees een vraag voor en daarna de mogelijke antwoorden. De leerlingen kiezen het antwoord dat het beste bij hen past. Ze noteren dat antwoord (de letter) op een blad. Achteraf overloop je de antwoorden met de bijbehorende 'punten'. Laat de leerlingen die cijfers noteren naast hun antwoord. Op het einde tellen ze alles op. Lees dan de bijbehorende commentaar. Dit testje gaat er niet over wie het juiste of meest sociaal wenselijke antwoord geeft. De leerlingen hoeven ook niet al te veel belang te hechten aan het antwoord, maar het kan een leuke start zijn van een uitwisseling.
- Deze test kun je ook spelen in de vorm van een ren-je-rot, waarbij je naar het juiste antwoord rent: antwoord A gaat links staan, antwoord B in het midden, antwoord C rechts.

Vragen en antwoorden

Vraag 1: Je speelt een spelletje mens-erger-je-niet of paardjesspel. Je hebt je pion bijna veilig gesteld, maar plots stuurt je vriend/in hem terug naar af. Wat doe je?

Antwoord A: Je denkt: pech, volgende keer beter.

Antwoord B: Je wordt kwaad en beschuldigt de andere van valsspelen.

Antwoord C: Je staat recht, zegt dat je het beu bent en gaat weg.

Vraag 2: Je speelt met je vrienden tikkertje. Je hebt het gevoel dat de tikker constant achter jou loopt. Je wordt voor de derde keer getikt. Wat doe je?

Antwoord A: Je springt uit je vel en roept: "Dit is niet eerlijk!"

Antwoord B: Als jij de tikker bent, besluit jij ook altijd dezelfde persoon te tikken en lastig te vallen.

Antwoord C: Je denkt: oei, ik loop precies niet zo snel, jammer.

Vraag 3: Je speelt met je vrienden verstoppertje. Jij bent de zoeker. Je zoekt al 10 minuten en hebt nog niemand gevonden. Wat doe je?

Antwoord A: Je denkt: ze zijn gewoon naar huis gegaan en ze hebben mij hier achtergelaten, zeker? Ik speel nooit meer met hen.

Antwoord B: Je vindt uiteindelijk iemand en jij zoekt een excuus: 'Ik moest even naar het toilet, daarom duurde het zo lang.'

Antwoord C: Je roept hen en zegt: 'Ik vind jullie niet, kom maar! Ik heb verloren.'

Antwoorden en punten

Vraag 1:

Antwoord A: 3 punten

Antwoord B: 1 punt

Antwoord C: 2 punten

Vraag 2:

Antwoord A: 2 punten

Antwoord B: 1 punt

Antwoord C: 3 punten

Vraag 3:

Antwoord A: 1 punt

Antwoord B: 2 punten

Antwoord C: 3 punten

Commentaar

7-9 punten:

Wauw, jij kunt goed tegen je verlies! Je bent een sportieve speler en je gelooft in het motto: meedoen is belangrijker dan winnen. Super, en veel spelgeluk!

4-6 punten:

Als je een spel speelt, dan wil je het graag winnen. Dat is normaal! Maar lukt dat niet, dan word je vlug boos of je zoekt een excuus, zodat het lijkt alsof je gewoon eens pech hebt. En dat kan natuurlijk, in een spel is geluk en toeval ook belangrijk, niet alleen je inzet. Probeer toch positief te denken en met je verlies te leren omgaan. De beste winnaars zijn degene die ook kunnen verliezen!

3 punten:

Verliezen is voor jou heel moeilijk. Natuurlijk is dat niet zo prettig, maar het helpt niet om een excuus te zoeken of om 'wraak' te nemen. Geniet vooral van het spelen en de overwinning komt wel, vroeg of laat! Succes!

Filmpje

- Neem het tijdschrift er weer bij, op p. 9. Toon de leerlingen de foto's van andere spelletjes die ze in Senegal spelen. Herkennen ze er? Ogo spreekt over nog een ander leuk spelletje maar er ligt rommel op het blaadje. De leerlingen moeten straks de pagina aanpassen via het lesblaadje.
- Toon het filmpje '1,2,3 sakala mouche' dat over spelletjes in Senegal gaat en over winnen en verliezen. Vraag hen goed te kijken want straks komen er vraagjes.

Lesblaadje

Geef de leerlingen per twee een lesblaadje. Stel de meerkeuzevragen. Laat de leerlingen hun antwoord noteren. Per antwoord krijgen ze de opdracht lijntjes te trekken tussen verschillende cijfertjes. Als ze elk antwoord juist hebben, krijgen ze het juiste spelbord te zien. De juiste antwoorden staan telkens cursief. Verzamel de leerlingen nadien en leg hen de regels van het spelletje '3 pions' uit. Dat kunnen ze nu spelen met het spelbord dat ze getekend hebben.

- 1. Wie speelt het spelletje met het elastiek?**
 - a. *De zus (lijn van 1 tot 8)*
 - b. De oma (lijn van 5 tot 1)
 - c. De taxichauffeur (lijn van 8 tot 6)
- 2. Wie kan niet goed tegen zijn of haar verlies bij tafelvoetbal?**
 - a. Oma (lijn van 9 tot 1)
 - b. *Mijn vriend Souleymane (lijn van 3 tot 9)*
 - c. De bakker (lijn van 7 tot 8)
- 3. Wat is een populaire sport in Senegal?**
 - a. Pingpong (lijn van 1 tot 5)
 - b. Waterpolo (lijn van 3 tot 1)
 - c. *Worstelen (lijn van 7 tot 9)*
- 4. Hoe heet het spelletje 1,2,3 piano in Senegal?**
 - a. 1,2,3 chocomousse (lijn van 6 tot 9)
 - b. 1,2,3 sjikalaka (lijn van 1 tot 6)
 - c. *1,2,3 sakala mouche (lijn van 4 tot 9)*
- 5. Wie danste mee op het liedje 'Discodancing'?**
 - a. Neefje Fallou (lijn van 7 tot 8)
 - b. De beroemde popster Youssou N'Dour (lijn van 4 tot 5)
 - c. *De kip (lijn van 4 tot 7)*
- 6. '3 pions' is een soort ...**
 - a. *drie-op-een-rij (lijn van 3 tot 4)*
 - b. vier-op-een-rij (lijn van 3 tot 1)
 - c. vijf-op-een-rij (lijn van 7 tot 8)

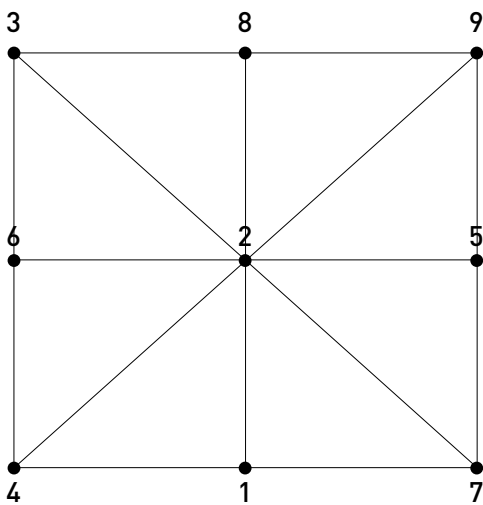
7. Wordt de broer van Ogo ooit een goede muzikant?

- a. Ja (lijn van 3 tot 7)
- b. Nee (lijn van 7 tot 3)
- c. Misschien (lijn van 3 tot 7)

8. Wat is de passie van Ogo?

- a. Basketbal (lijn van 4 tot 8)
- b. Zijn buurmeisje Mariam (lijn van 5 tot 3)
- c. Voetbal (lijn van 6 tot 5)

Oplossing lesblaadje

Spelregels '3 pions'

Het spelletje '3 pions' speel je per twee, met telkens drie pionnetjes per speler. Die pionnetjes kunnen pindanoten, kroonkurkjes, steentjes, stokjes, schelpjes, gommen of wat dan ook zijn.

De bedoeling van het spel is dat je jouw drie pionnen op een rij krijgt: drie-op-een-rij dus. Leg om de beurt een pion op een kruispunt (hier dus een cijfer). Je kunt elkaar natuurlijk tegenwerken door te anticiperen op wat de ander zal doen en je pionnen in de weg te zetten. Wanneer alle pionnen op het spelbord staan en er heeft nog niemand drie-op-een-rij, dan mag je één pion één plaats verschuiven.

Er mogen nooit twee pionnen op hetzelfde cijfer staan. Je mag ook niet over kruispunten springen en je pion moet altijd de lijnen volgen.

1, 2, 3 lach je nie? – humor

Materiaal

- Tijdschrift p. 10-11
- Website: de digitale versie van p.11

Timing

- 50 minuten

Verloop van de activiteiten

- Ga met je leerlingen in een kring zitten.
Kies drie leerlingen uit die de drie tekstjes op p. 10 goed kunnen voorlezen. Geef nadien het tijdschrift rond en laat de leerlingen naar de drie mopjes kijken op p. 11.
- Opdracht bij de foto en het tekstje van Sam en Ogo:

Sam houdt van moppen en Ogo moet lachen om dingen die foutlopen of mensen die pech hebben. Hou een klasgesprekje over humor.

Waar moeten de leerlingen van je klas het meest om lachen? Een mop, of iets dat foutloopt en daardoor onverwacht (gek) afloopt?

Kennen de leerlingen van je klas een goede mop? Zo ja, welke? Zijn er ook slechte moppen? Die gaan we maar niet vertellen ...

Kennen ze ook een voorbeeld van iets gekks waar Ogo mee zou lachen? Vinden ze dat zelf ook grappig?

Wanneer lachen we nog meer? Zou lachen echt gezond zijn? Of kun je je echt ziek lachen?

Lachen de leerlingen heel graag, supergraag of bijna nooit?

Weten de leerlingen dat 'humor' heel persoonlijk is? Wat de een hilarisch vindt, is voor de ander flauw.

- Opdracht bij de foto en het tekstje van Maria:

Maria lacht graag. Ze moet vooral lachen als iemand gekke snoeten trekt of grappige bewegingen doet. Hilarisch vindt ze dat.

Je kunt met de leerlingen van je klas een aantal expressie-oefeningen doen. Pret verzekerd!

1. Emotiebus

Zet een paar stoelen achter elkaar. Iemand van de leerlingen moet op die 'bus' stappen en een emotie uitbeelden, bijvoorbeeld heel stoer doen, heel verdrietig, enz. Na een tijdje stapt een andere leerling ook op de bus. Die speelt een andere emotie, bijvoorbeeld heel moe. De eerste leerling neemt die nieuwe emotie over. Zo stappen er telkens nieuwe mensen met nieuwe emoties op de bus. De andere passagiers nemen telkens de laatste emotie over.

2. Levende memory

Net als bij het echte memoryspel is het doel om twee keer hetzelfde te vinden, alleen speel je niet met kaartjes maar met mensen. Twee leerlingen gaan even naar buiten. De rest van de groep maakt tweetallen. Elk tweetal verzint een korte beweging en een geluidje. Ze oefenen even, want ze moeten allebei precies hetzelfde kunnen doen. De leerlingen gaan nu verspreid in de ruimte zitten of staan. De twee leerlingen die buiten stonden, worden naar binnen geroepen. Zij spelen tegen elkaar.

Een van de twee wijst twee leerlingen aan. Die doen hun beweging en hun geluidje. Horen ze bij elkaar, dan krijgt de leerling die het tweetal koos een punt. De levende plaatjes gaan aan de kant van de leerling zitten die ze geraden heeft, en die mag nu nog een keer. Zijn de bewegingen en geluidjes van de gekozen leerlingen verschillend, dan is de andere speler aan de beurt. Ga door tot alle 'plaatjes' op zijn.

3. De spiegel

Vraag de leerlingen om in twee rijen tegenover elkaar te gaan staan met hun gezicht naar elkaar gericht. De ene rij vormt het spiegelbeeld van de andere. De leerlingen die voor de spiegel staan, maken langzame bewegingen die zo exact mogelijk gekopieerd worden door hun spiegelbeeld. Daarna keer je de rollen om. Je kunt specifieke opdrachten geven, bijvoorbeeld: je bent net wakker en ontdekt je spiegelbeeld, en dat maakt je blij of juist triest of verbaasd; je maakt je op voor een feestje, enz.

1,2,3 party - schoolfeest

In dit deel duiken we even in de wereld van Sam. Vandaag is het schoolfeest!

Er zijn veel feesten in India, want India kent vele goden en elke god heeft zijn feest. Maar een schoolfeest kent Sam natuurlijk ook. De ideale gelegenheid om je eens te verkleden! Elementen uit die godenwereld en uit Bollywood (filmwereld in Mumbai) zijn hierin onmisbaar.

Materiaal

- Filmpje '1,2,3 party'
- Tijdschrift p. 12 en 13
- Website: - De digitale versie van p. 12
 - Lesblaadje '1,2,3 party'
 - Bollywoodfilmpje 'Ra-one'
 - Kaartjes voor het spel 'Wie is het?' (1 blad per 2 leerlingen)
- Schaar

Timing

- 50 minuten

Verloop van de activiteiten

SuperWereldTijdschrift

- Verzamel in een kring. Neem het tijdschrift bij de hand op pagina 12. Op die pagina staan een aantal zoekertjes. Vraag aan de leerlingen wat een zoekertje is. Hebben ze er zelf al eens een geschreven, of erop gereageerd? Waar vind je die zoekertjes? *In de krant, in een tijdschrift, op internet, enz.*
- Lees de zoekertjes samen met de leerlingen. Kijk naar de namen van de kinderen die de zoekertjes schreven. Wie heeft een naam die begint met dezelfde letter? Die mag lezen!
Bij elk zoekertje hoort een infoballonnetje dat wat meer info geeft over een moeilijk woord in de tekst. Laat dat infoballonnetje voorlezen door iemand die naast de huidige lezer zit.
Bij het infoballonnetje over de begroeting kan je iemand de buiging laten uitvoeren, of ze met de hele klas doen.
De info over Bollywood kun je uitbreiden door een fragment uit een Bollywoodfilm te bekijken. Dat vind je op de website.
Leg eventueel ook andere moeilijke woorden uit (bv. munteenheid).
- Bespreek de zoekertjes. Wat zijn de kinderen aan het voorbereiden? *Hun schoolfeest.*
Is er iemand die een van die kinderen kan helpen? Ga hier niet te diep op in, want deze opdracht moeten ze straks schriftelijk doen.
- Stel de volgende vragen aan de leerlingen:
 - Denk terug aan je eigen schoolfeest. Ben je toen ook op zoek moeten gaan naar bepaalde voorwerpen?
 - Hoe hebben jullie dat toen aangepakt?
- Bespreek vooraan in de klas met je leerlingen wat er deze keer is foutgelopen met het tijdschrift. *Alles staat in het Hindi, de taal die Samiksha een beetje spreekt. Haar moedertaal is Marathi.*

Lesblaadje

- Deel het lesblaadje uit dat bij deze les hoort.
- Vraag de leerlingen te reageren op een van de zoekertjes door een kort tekstje te schrijven in het voorziene vakje.
- Verdeel de leerlingen daarna in duo's en geef hen de volgende opdracht.
Lees de opdracht bij het spel 'Wie is het?'. Knip op de stippellijntjes tussen de gezichtjes van het lesblaadje (maak eventueel een voorbeeldexemplaar). Elk duo knipt de kaartjes uit voor het spel 'Wie is het?'. Zoek uit met wie Sam allemaal heeft gedanst op het schoolfeest.

- Overloop kort even de volgende spelregels:
 - Leg het stapeltje kaartjes omgekeerd in het midden. Trek elk een kaartje maar zorg ervoor dat je tegenspeler het niet te zien krijgt. De bedoeling is dat je door vragen te stellen aan je tegenspeler te weten komt wie hij of zij getrokken heeft.
 - De jongste speler mag beginnen. Als je aan de beurt bent, mag je een ja-nee vraag stellen over de persoon die je tegenstander heeft. Voorbeeld: is het een jongen? Daarna plooi je de gezichtjes om van de personen die het niet kunnen zijn, bijvoorbeeld de meisjes als het antwoord ja was.
 - Denk je dat je het antwoord weet, dan mag je raden! Maar opgelet: raad je verkeerd, dan heb je sowieso verloren. Raad dus niet te snel!
 - Je kunt dit spel een aantal keer na elkaar spelen.

Filmpje

- Ook benieuwd hoe het schoolfeest van Samiksha is afgelopen? Bekijk het filmpje '1,2,3 party'!

versta je 't nie? – taal

Materiaal

- Tijdschrift p. 14 en 15
- Website: bijlage 'Maak je eigen stempel', voor elke leerling een exemplaar
- Stukje hout of karton, een stuk karton of hobbyrubber voor elke leerling, scharen of mesjes, lijm

Timing

- 50 minuten

Verloop van de activiteiten

Lees en bespreek met je leerlingen welke talen de drie reporters spreken.

Zijn er leerlingen die een van de talen van de drie reporters kunnen spreken? Welke?

Los de vragen op die de reporters stellen aan de leerlingen uit jouw klas.

Neem er de bijlage 'Maak je eigen stempel' bij. De woorden op de bijlage staan in spiegelbeeld. Knip ze uit en plak ze op een stukje karton of hobbyrubber. Knip of snijd met een mesje de woorden uit het karton of rubber.

Kleef de woorden daarna op een blokje hout of karton, schrijf op de bovenkant van de stempel wat het woord betekent en in welke taal het geschreven staat.

Druk de stempel in inkt of verf en stempelen maar! Leuk om iets mee te doen voor Vader- of Moederdag, of gewoon zomaar.

1,2,3 ojos – tekenen

In dit deel vertelt Maria dat ze graag tekent. Ze kan urenlang de dingen observeren en ze nadien natekenen. Haar ojos⁴, haar ogen, zijn dus heel belangrijk voor haar. Ze is zich daar ook erg van bewust, doordat haar grote broer blind is aan één oog.

Materiaal

- Filmpje '1,2,3 ojos'
- Tijdschrift p.16 en 17
- Website: - Lesblaadje '1,2,3 ojos' voor elke leerling
 - De vier foto's: gekleurde draden, hotdogkraam, marimba, slippers van Maria
- Papier, schaar, lijm, (kleur)potloden

Timing

- 50 minuten

Verloop van de activiteiten

Filmpje

- Toon het filmpje '1,2,3 ojos'.
- Vraag aan je leerlingen of ze weten wat 'ojos' betekent. Pols kort waar het filmpje over ging.

SuperWereldTijdschrift

- Ga met je leerlingen in een kring zitten. Toon even p. 16 van het tijdschrift.
- Lees zelf het tekstballonnetje op p. 16 voor.
- Laat de leerlingen samen het verhaaltje van de vos lezen. Elke leerling leest één zinnetje luidop en geeft dan het tijdschrift door.
- Toon nu p. 17 en lees zelf het korte tekstje voor dat links bovenaan staat. Wat liep er fout op deze pagina? *Er zitten vuile vingerafdrukken op van het broertje van Maria.*
- Lees het tekstje rechts onderaan op p. 17 voor.
- Kijk samen met de leerlingen naar de drie foto's waar Maria zelf een stukje bij tekende. Vinden de leerlingen de tekeningen mooi?

⁴ Ojos is het Spaanse woord voor ogen. Je spreekt het uit als 'ochos'.

Lesblaadje

- Laat de leerlingen (individueel of in duo's) een kort verhaaltje schrijven waar minstens vijf tekeningetjes in voorkomen. Dat kunnen ze doen op het lesblaadje van de website. Het thema van het verhaaltje is, net als bij Maria, 'een mooi verhaal voor het slapengaan'. Geef een beginzin op als je leerlingen de opdracht moeilijk vinden.
- Klaar? Roep je leerlingen op om zelf ook eens de helft van een foto bij te tekenen. Toon de vier foto's bovenaan op de rechterpagina. Je kunt ze bijvoorbeeld projecteren. Je ziet een foto van gekleurde draden, een hotdogkraam, de marimba, en de slippers van Maria. Print de vier halve foto's af van de website. De leerlingen krijgen elk zo'n halve foto: laat hen zelf kiezen of deel ze willekeurig uit. Laat de leerlingen nu de ontbrekende helft erbij tekenen. Als je de volledige foto's niet kunt projecteren in je klas, zorg er dan voor dat je ze enkele keren in hun geheel afdrukt. Zo kunnen de leerlingen tijdens het tekenen naar de originele foto's en kleuren kijken. Ze kunnen ook kijken naar de originele foto's in het tijdschrift dat vooraan in de klas staat of ligt.

erratum: in het tijdschrift op p.16 staat een verkeerde splitsing. Nama-akkuiken moet namaakkuiken zijn.

draag je dit nie? – mode

Materiaal

- Tijdschrift p. 18-19
- Website: - De digitale versie van p. 18 en 19
 - Filmpje 'Awa knoopt haar sjaal'
 - Opdrachtenkaartjes
- Prentjes van een quetzal (op internet zoeken)
- Drie tafels met materiaal voor muzische opdrachten: zie opdrachtenkaartjes.

Timing

- 50 minuten

Verloop van de activiteiten

- Ga met je leerlingen in een kring zitten. Toon hen p. 18 en 19 van het tijdschrift. Lees de titel voor: '1,2,3 draag je dit nie?'. Waarover zouden deze pagina's gaan? *Over mode en reclame voor mode.*
- Laat het tijdschrift in de klas rondgaan. De leerlingen kiezen per twee een 'favoriet personage'. Ze lezen het tekstje erbij en bespreken het: welke kleren het personage aan heeft, hoe het kapsel eruitziet en waarom ze die look zo leuk vinden. Geef eventueel ook wat uitleg bij moeilijke woorden:

- Real wax: is een soort bedrukking op een stof waar ze pagnes (wikkelrokken), bloesjes of hemden mee maken. Meestal in felle kleuren of met veel motiefjes op.
 - Henna is een rode kleurstof die gebruikt wordt om nagels, handpalmen en haar te verven. Die vorm van lichaamsversiering komt vooral voor in Arabische, Afrikaanse en Indische culturen.
 - Een quetzal is een kleurrijke vogel met een lange staart. Hij kan niet in gevangenschap leven, dan gaat hij dood. Het is het symbool van Guatemala.
 - Huipil en corte: een geweven bloes en rok uit Guatemala
 - Sari: meterslange stoffen doek die rond het lichaam gewikkeld wordt, gedragen door Indische vrouwen.
 - Salwar kameez: een lange bloes met broek in dezelfde stof, gedragen door meisjes en vrouwen, onder andere in India.
 - Cricket: een populaire sport in India, lijkt een beetje op baseball.
- Er staan ook twee blanco personages bij: wat dragen de leerlingen zelf graag?
 - Daarna wordt er in kleine groepjes gewerkt aan drie crea-opdrachten.

Vorbereiding voor de leerkracht.

- Organiseer de klas in drie groepjes aan drie tafels. Op elke tafel kunnen de leerlingen een activiteit doen in het thema van een van de drie landen.
- Voor de activiteit van tafel twee is het aangeraden om het mengsel van hennapoeder op voorhand te maken. Meng daarvoor het hennapoeder met zuivere henna-olie en/of water tot een soort pasta – zie de gebruiksaanwijzingen op je pakje hennapoeder.

OPDRACHTENKAARTJES:

Tafel 1: Senegal – Een sjaal knopen op je hoofd

Materialen:

- Sjaals
- Filmpje website 'Awa knoopt haar sjaal'

Wat moet je doen?

- Bekijk het filmpje van Awa, de oma van Ogo. Zij toont jullie hoe je zo'n sjaal moet knopen op je hoofd. Probeer maar eens!
- Kan jij nog een andere manier bedenken om zo'n sjaal te knopen?

SJAAL KNOPEN

Tafel 2: India – Hennatekeningen maken op je hand

Materialen:

- Fijne verfborsteltjes of stokjes
- Hennapoeder gemengd met water
- Potje water
- Paar doekjes
- Voorbeeldjes van hennatekeningen
- (suikerwater)

Wat moet je doen?

- Ga per twee staan en zoek een mooi voorbeeldje. Vraag je vriend of vriendin of dit ontwerp goed is.
- Neem een fijn borsteltje of stokje en maak met de hennapasta een tekening op de hand van je vriend/in. Als je morst, veeg je het direct af, want anders wordt dat ook een stipje.
- Nu moet de henna op de huid drogen, ongeveer 15 minuten. Je kunt het nog deppen met suikerwater en dan laten drogen tot het er vanzelf afbrokkelt. Je kunt het ook zo laten afbrokkelen.

HENNA TEKENINGEN

Tafel 3: Guatemala – Tatoeages maken van een quetzal

Materialen:

- Kalkpapier
- Prentjes van een quetzal
- Stiftjes met een dunne punt
- Roldeodorant

Wat moet je doen?

- Teken een quetzal op een stukje kalkpapier. Overtrek de randen van die figuur met een stiftje.
- Doe wat roldeodorant op de plek waar je je tatoeage wilt.
- Overtrek de tekening nog eens met je stift en hou ze daarna tegen de plek op je arm.
- Wrijf goed en verwijder het kalkpapiertje voorzichtig. Klaar!

QUETZAL TATTOO'S

1,2,3 Awa - familie

Dit deel gaat over Awa, de oma van Ogo. We hebben het ook over bezoek en over 'gewoonten'. Ogo woont met zijn broer en zussen in het huis van Awa, zijn oma. Zijn mama en papa wonen in de hoofdstad Dakar, waar ze werken. Dat komt in meerdere families voor, dat de grootouders of andere familieleden voor de kinderen zorgen, meestal wegens economische redenen. Dikwijls zorgt familie voor elkaar, solidariteit is belangrijk.

In Senegal is ook het begrip 'la teranga' essentieel, de gastvrijheid: langdurige begroetingen, graag en veel bezoek ontvangen, enz. Zo is het de gewoonte, als mensen aan het eten zijn, om anderen mee uit te nodigen, zelfs als je hen niet of nauwelijks kent. Dat is natuurlijk een principe, en het wordt niet door iedereen en overal gevolgd.

Er zijn nog een aantal gewoonten, zoals: je handen wassen voor je eet, altijd met je rechterhand eten (de linkerhand is onrein), schoenen uit als je op de eetmat zit, enz. De leerlingen kunnen hiermee kennismaken en kunnen ook de link leggen naar de eigen leefwereld en de regels die dáár gelden. Dat zijn geen algemeen geldende regels: ze kunnen ter discussie staan en veranderen met de tijd en de omstandigheden.

Materiaal

- Filmpje '1,2,3 Awa'
- Tijdschrift p. 20-21
- Website: - Lesblaadje '1,2,3 Awa'
- Een groene en een rode kaart per twee leerlingen

Timing

- 50 minuten

Verloop van de activiteiten

SuperWereldTijdschrift

- Ga met je leerlingen in een kring zitten. Toon even p. 20 van het tijdschrift aan de leerlingen en wijs hen vooral op de foto van Awa, de oma.
- Lees zelf de linkerkolom voor. Bij de vetgedrukte woordjes hoort een foto. Laat die zien in het tijdschrift en/of via de projectie. Je kunt vraagjes stellen, zoals 'Wat is de hoofdstad van België?'. De link naar de eigen leefwereld wordt gelegd door de volgende vragen: 'Bij wie gaan jullie graag op bezoek? Waarom?'

- Bij het interview kun je iemand de tekst van Ogo laten lezen en iemand anders die van de oma. Laat de foto's zien die onder het interview staan. Een derde persoon kan de vraagjes in de kantlijn stellen. Bij moeilijke woorden als 'gastvrijheid' kun je even rondvragen wie weet wat ze betekenen.

Filmpje

- Leg de link naar het filmpje door te zeggen dat oma tv kijkt terwijl Ogo zijn huiswerk maakt en dat wij ook naar een filmpje gaan kijken. Het gaat over Awa, de oma, en over afspraken bij bezoek.
- Toon het filmpje '1,2,3 Awa'.
- Vraag aan de leerlingen waarover het ging. Wat vonden ze ervan?

Lesblaadje

- Zeg aan de leerlingen dat ze Ogo kunnen helpen met zijn huiswerk. Deel kopies uit van lesblaadje '1,2,3 Awa'. Het is het huiswerk van 'Ogo en ...': hier kunnen de leerlingen hun eigen naam invullen. De titel van het huiswerk is 'Mag da? Da mag! Da nie!'. Begrijpen de leerlingen dat? Wie is Magda en wie is Danny? *Natuurlijk zijn dat geen namen. 'Mag da?' is een vraag! En 'da mag' betekent 'dat mag'. 'Da nie' betekent 'dat niet'.*

- Vertel het volgende:
Op het lesblaadje staat in de linkerkolom een uitspraak. De uitspraken gaan over dingen die we in het filmpje gezien hebben, of over dingen uit België. Het gaat over 'regels en afspraken' of 'gewoonten', zowel in België als in Senegal. Denk daarbij goed aan wat de oma in het filmpje vertelde, maar je mag ook je eigen mening geven.

De vraag die je hier telkens bij moet stellen, is 'Mag da?'. Als je zelf vindt dat iets mag, dan zet je er een plusteken bij. Vind je dat het niet mag, dan zet je er een minteken bij. Je mag eerst individueel antwoorden. Is iedereen klaar, dan ga je per twee zitten en overleg je met elkaar. Je mag daarbij nog van mening veranderen. De bedoeling is dat je per duo één plus- of minteken invult per vakje. Je kunt de andere overtuigen door te discussiëren en je mening te geven, of je kunt een compromis zoeken. Als dat niet lukt, vul je de twee tekens in: een plus en een min ('plusminus').

- Lees de uitspraken nog eens voor en laat de leerlingen per duo een rode of een groene kaart opsteken. Als elk groepje hetzelfde antwoord geeft, is het gemakkelijk. Dan mag je dat antwoord in de derde kolom op het lesblaadje invullen. Als dat niet het geval is, start je de uitwisseling of discussie. Laat de verschillende meningen aan het woord en stel eventueel enkele extra vraagjes. Als je niet tot overeenstemming komt, zet je de twee tekens in het vakje.

hoor je 't nie? – muziek

Materiaal

- Tijdschrift p. 22 en 23
- Website: - De digitale versie van p. 23
- Liedje discodancing

Timing

- 50 minuten

Verloop van de activiteiten

- Ga met je leerlingen in een kring zitten. Toon hen p. 22 en 23. Vraag hen waarover dit deel kan gaan. Denk maar aan de titel: '1,2,3 hoor je 't nie?'. *Over geluiden en muziek.* Vraag hen of ze weten wat een lezersbrief is. Lees de lezersbrief zelf voor, of vraag het aan een van de leerlingen. Toon de foto's van de sitar, de djembé en de marimba. Kennen de leerlingen die instrumenten?
- Lees het antwoord van Ogo voor. Bekijk ook de foto's en de tekst op p. 23.
- Vertel de leerlingen dat ze nu zelf het liedje van Déguène, de zus van Ogo, gaan leren zingen. Het is in het Frans, een van de talen die Ogo spreekt. De titel is Engels: 'Discodancing'. Laat het liedje eventueel al eens horen. Lees de tekst eerst eens traag voor en toon de prentjes erbij. Kan iemand raden waarover elke zin gaat? Het is een tel-liedje. Op elk cijfer volgt een woord dat begint met ongeveer dezelfde klank (un, internet).
- Laat het liedje van op de website een paar keer afspelen. Probeer dan mee te zingen. Wie wil, kan er nog een handklapspelletje bij doen!

chapati – lunch

In dit deel zoomen we in op de lunchbox van Sam, de dabbah. India is gekend voor zijn ingenieus systeem van ophaling en levering van die lunchboxen. De warme lunchboxen worden afgehaald aan huis en naar

het werk gebracht aan de andere kant van de stad. Dat gebeurt door een dabbahwallah, een man op de fiets die de lunchboxen komt ophalen en ze dan aan het station verdeelt om ze op de juiste trein te zetten.

Ze worden vervolgens opnieuw verdeeld onder de dabbahwallahs aan de andere kant van de stad.

Zij bezorgen de lunchboxen uiteindelijk op het kantoor van de klant.

De Indische keuken is zeer divers. Overal word je verleid door de heerlijke geuren van de vele Indische gerechten. De Aloo Tikki-burger uit het tijdschrift is een typische snack uit Mumbai. Het is een hamburger gemaakt van aardappelen. Weinig mensen eten vlees in India. Hindoes eten helemaal geen vlees, en de moslimbevolking eet geen varkensvlees.

Materiaal

- Filmpje '1,2,3 chapati'
- Tijdschrift p. 24 en 25
- Website: - Lesblaadje '1,2,3 chapati'
- Opdrachtenkaartjes
- Zie ingrediënten voor de recepten op het lesblaadje '1,2,3 chapati', of op de opdrachtenkaartjes (zie verder)
- Voor het groepswerk: de vier opdrachtenkaartjes

Timing

- 50 minuten

Verloop van de activiteiten

Filmpje

- Toon het filmpje '1,2,3 chapati'.
- Vraag aan je leerlingen of ze weten wat 'chapati' betekent. Pols kort waarover het filmpje ging.

SuperWereldTijdschrift

- Laat de info op p. 24 door een aantal leerlingen voorlezen en stel hen de volgende vragen:
 - Eten jullie soms een van de gerechten waar Sam over schrijft?
 - Eten jullie thuis iets waarvan je denkt dat andere leerlingen het niet eten? (Een familierecept, bijvoorbeeld.)
 - Hebben jullie ooit al eens van Aloo Tikki-burgers gehoord? Waarvan zijn ze gemaakt?
Aardappelen en kruiden.
- Leg uit aan de leerlingen dat veel mensen in India vegetariërs zijn. Dat komt omdat er in India veel hindoes wonen, en die eten meestal vegetarisch.
- Bespreek met de leerlingen wat er is misgelopen op p. 25. *Sam heeft er een knoeiboel van gemaakt! Vertel dat je wel een opgeruimde versie van de recepten hebt gekregen van Sam.*

Lesblaadje

- Op het lesblaadje vind je twee verschillende recepten
Voor de Aloo Tikki-burgers heb je een verwarmingselement nodig en kun je al wat voorbereidend werk doen! Als je de puree op voorhand maakt, is het gemakkelijk voor de leerlingen om er burgers van te maken (zie recept of opdrachtenkaartjes). Voor de lassi heb je een mixer of blender nodig.
- Je kan er voor kiezen om het lesblaadje uit te printen of om de opdrachtenkaartjes uit te printen. Print het lesblaadje uit, indien je de recepten met de leerlingen mee naar huis wil geven. Indien je voor groepswork kiest, print dan de opdrachtenkaartjes uit. Ga dan als volgt te werk:
 - Organiseer je klas zodat er vier werktafels zijn en een materialentafel waar alle ingrediënten en benodigdheden op liggen.
 - Maak de puree voor de Aloo Tikki-burgers op voorhand, en verdeel ze over twee kommen.
 - Verdeel de klas in vier groepen en maak de volgende afspraken:
 - Lees eerst het opdrachtenkaartje met je groepje.
 - Verzamel alle benodigdheden van op de materialentafel.
 - Verzamel de ingrediënten. Het kan zijn dat bepaalde ingrediënten bij een ander groepje liggen. Ga dan langs bij dat groepje en vraag of je het mag gebruiken.
 - Was je handen voor je begint te werken!

OPDRACHTENKAARTJES

Tafel 1: Burgers maken en bakken

Materialen:

- Een verwarmingselement
- Een pan
- 5 lepels
- 4 borden (om de burgers op te leggen)
- Keukenpapier

Ingrediënten:

- Een kom aardappelpuree
- Een snuifje zout
- Een snuifje chili
- ¼ lepel koriander
- ¼ lepel komijnpoeder
- Een beetje bloem om balletjes mee te rollen
- Olie of boter om in te bakken

Hoe ga je te werk:

- Neem de kom met aardappelpuree. Voeg alle kruiden toe en roer goed.
- Doe als laatste de bloem erbij.
- Vorm met die vaste puree ronde bolletjes en druk ze wat platter tot een burger. Leg ze op een bord.
Maak ze niet te dun, anders vallen ze uiteen bij het bakken. Als de puree te slap is, doe er dan nog wat bloem bij.
- Bak de burgers in wat olie of boter, en draai ze om als ze bruin zijn aan één kant.
Leg ze daarna op een bord met keukenpapier.

Tafel 2: Burgers maken en groentjes snijden

Materialen:

- 4 borden (om de burgers op te leggen)
- 5 lepels
- 5 snijplanken
- 5 snijmesjes
- Vergiet
- Servetten

Ingrediënten:

- Een kom aardappelpuree
- Een snuifje zout
- Een snuifje chili
- ¼ lepel koriander
- ¼ lepel komijnpoeder
- Een beetje bloem om balletjes mee te rollen
- 3 tomaten
- 1 ui
- Een krop sla
- Broodjes (voor elke leerling eentje)
- Ketchup en mayonaise

Hoe ga je te werk:

- Neem de kom met aardappelpuree. Voeg alle kruiden toe en roer goed. Doe als laatste de bloem erbij.
- Vorm met die vaste puree ronde bolletjes en druk ze wat platter tot een burger. Leg ze op een bord. Maak ze niet te dun, anders vallen ze uiteen bij het bakken. Als de puree te slap is, doe er dan nog wat bloem bij. Zet de burgers af bij tafel 1, zij zullen ze bakken.
- Was de tomaat en de sla. Snij de tomaat in dunne plakjes en de ui in dunne ringetjes. Snij de broodjes in tweeën.
- Haal de gebakken burgers op bij tafel 1. Neem een broodje en leg er een blaadje sla, tomaat, ui en een burger tussen. Laat alle leerlingen zelf beslissen of ze mayonaise of ketchup tussen hun burger willen.

ALOO TIKKI-BURGERS

Tafel 3: mango-lassi

Materialen:

- Een mixer of blender
- 5 snijplanken
- 5 snijmesjes
- 4 lepels
- Kleine bekers en rietjes (voor elke leerling één)

Ingrediënten:

- 500 ml yoghurt
- 300 ml melk
- Een mango
- 4 eetlepels suiker
- Een takje munt (of 3 blaadjes)

Hoe ga je te werk:

- Schil de mango en snij hem in kleine stukjes.
- Pureer de mango met een staafmixer, of mix hem in een blender, samen met de suiker.
- Voeg daarna de yoghurt, munt en melk toe, en mix één minuut lang.
- Klaar!
- Serveer de mango-lassi in mooie bekertjes met een rietje!

MANGO-LASSI

Tafel 4: aardbei-lassi

AARDBEI-LASSI

Materialen:

- Een mixer of blender
- 5 snijplanken
- 5 snijmesjes
- 4 lepels
- Kleine bekertjes en rietjes (voor elke leerling één)

Ingrediënten:

- 500 ml yoghurt
- 300 ml melk
- 300 g aardbeien
- 4 eetlepels suiker
- Een takje munt (of 3 blaadjes)

Hoe ga je te werk:

- Snij de aardbeien in kleine stukjes.
- Pureer de aardbeien met een staafmixer, of mix ze in een blender, samen met de suiker.
- Voeg daarna de yoghurt, munt en melk toe, en mix één minuut lang.
- Klaar!
- Serveer de aardbei-lassi in mooie bekertjes met een rietje!

Verzamel de leerlingen aan tafel 2. Daar mogen ze kiezen welke saus ze tussen hun Aloo Tikki-burger willen. Eet samen de burgers op. Smakelijk!

Ga daarna langs bij tafel 3 en 4 en proef van de twee lassi's of laat de drankjes verdelen door de koks van groepjes 3 en 4.

speel je nie? - spel

Materiaal

- Tijdschrift p. 26 en 27
- Website: de digitale versie van de bonnetjes

Timing

- 50 minuten, maximum 15 minuten per groepje

Verloop van de activiteiten

- Op p. 26 zie je twaalf foto's waar de drie kinderen gekleurde hoeden, snorren, en brillen dragen. Speel dit observatiespel in groepjes van maximaal zes leerlingen. De spelopdracht kunnen de leerlingen zelfstandig lezen in het tijdschrift.

De bedoeling is dat iedereen tegen elkaar speelt. Een speler zegt luidop twee KLEUREN + een EIGENSCHAP.

Bijvoorbeeld: BLAUW + GEEL + BRIL. Dat betekent dat één kind (Maria, Ogo of Sam) iets BLAUWS moet hebben, een ander kind iets GEELS en een derde kind EEN BRIL.

Opgelet! De bril mag in dit voorbeeld NIET BLAUW en NIET GEEL zijn!

De andere spelers zoeken om het snelst het juiste prentje.

- Op p. 27 vind je verschillende bonnetjes.
Kopieer die pagina op A4-formaat of print hem af van op de website. Geef aan elke leerling een bonnetjesblad en laat hen de bonnetjes uitknippen. Zeg hen dat ze die bonnetjes kunnen uitdelen aan hun ouders, broers of zussen of vriendjes die willen kennismaken met de drie wereldreporters.

In dit deel leren de leerlingen meer over de verschillende soorten voertuigen in Guatemala. Wanneer je door Guatemala-stad loopt, vallen vooral de autobussen (= camioneta's) op. Het zijn oude schoolbussen uit de Verenigde Staten, die in Guatemala opgeknapt werden en een nieuw kleurtje kregen. Verder zie je in de steden zeer veel auto's. De fileproblemen zijn vergelijkbaar met die van elke grootstad. In de kleine dorpen is het heel wat rustiger. Je ziet er wel pick-ups⁵, waar heel wat mensen in vervoerd kunnen worden, en tuktuks. Een tuktuk⁶ is een soort moto met drie wielen. Maar de meeste verplaatsingen gebeuren er te voet.

Materiaal

- Filmpje '1,2,3 tuktuk'
- Tijdschrift p. 28 en 29
- Website: -Lesblaadje '1,2,3 tuktuk'
-De digitale versie van p. 28 en 29

Timing

- 50 minuten

Verloop van de activiteiten

Filmpje

- Toon het filmpje '1,2,3 tuktuk'. Laat ze tijdens het filmpje actief mee naar het juiste voertuig raden.
- Vraag aan je leerlingen of ze weten wat 'tuktuk' betekent. Pols kort waarover het filmpje ging.

⁵ Een pick-up is een jeep met een laadbak.

⁶ De tuktuks kan je vergelijken met de riksja's in India.

SuperWereldTijdschrift

- Print, voor je aan deze les begint, de verschillende fotootjes van de mensen en voertuigen een zestal keer af van de website.
- Doe met de leerlingen een geheugenspel. Ga in een kring zitten. Toon p. 28 en 29 uit het tijdschrift. Laat het tijdschrift rondgaan en geef de leerlingen de opdracht goed naar de prentjes te kijken. Spreek eventueel af dat iedereen gedurende vijf tellen mag kijken, en/of dat ze dat in duo's mogen doen. Wanneer het tijdschrift rondgegaan is, doe je het dicht. Vraag nu om zoveel mogelijk vervoersmiddelen en mensen op te sommen die op de pagina staan. Weten de leerlingen nog alles? Als dit vlot gaat, vraag je om ook de houdingen van de personen te beschrijven. Verifieer zelf of de antwoorden van de leerlingen kloppen. Toon op het einde de pagina, en bekijk samen welke mensen of vervoersmiddelen nog ontbraken.
- Nu volgt een uitbeeldspel op basis van dezelfde fotootjes. Iedereen blijft in een kring zitten. In het midden van de kring ligt het tijdschrift open, alle fotootjes zijn zichtbaar. Niemand raakt het tijdschrift aan.
Deel ook de blaadjes uit, die je op voorhand afprintte. Leg ze verspreid in de kring, zodat iedereen de fotootjes goed kan zien.
Stuur twee leerlingen van je klas naar buiten. Zij nemen een blaadje met de fotootjes mee. Ze zoeken een persoon én een voertuig uit. Die gaan ze beiden nadoen. Voorbeeld: mijn zotte buurjongen neemt de tuktuk: één leerling beeldt de zotte buurjongen uit, de andere de tuktuk. Het juiste antwoord is 'de zotte buurjongen op de tuktuk'.
De andere leerlingen raden wie en welk voertuig ze nadoen. Ze mogen spieken en naar de fotootjes kijken op de blaadjes en in het tijdschrift.
Wie het raadt, is als volgende aan de beurt om naar buiten te gaan. Hij of zij neemt een andere leerling mee.
- Suggestie: speel met je leerlingen 'un, dos, tres piano', een aangepaste versie van het spel '1,2,3 piano'. De teller die vooraan staat, heeft het tijdschrift bij zich. Hij of zij kiest uit de fotootjes een persoon (bv. Romina, het buurmeisje van Maria). De teller doet de ogen dicht, draait zich om en roept luidop 'het buurmeisje van Maria zegt un-dos-tres piano'.
De leerlingen moeten in de positie van de genoemde persoon staan (in dit geval het buurmeisje van Maria). Als dat niet gelukt is, mogen ze naar de achterlijn teruggestuurd worden. Uiteraard mogen ze ook niet bewegen.

Lesblaadje

- Print op voorhand het lesblaadje '1,2,3 tuktuk' een keer uit, liefst op A3-formaat. Knip op de verticale lijnen, waardoor je acht strookjes krijgt.
- Toon het tijdschrift opnieuw aan de leerlingen, en focus daarbij op de camioneta die rechts op p. 29 staat. Laat een leerling het bovenschrift lezen: 'Ja maar! Wie heeft er te veel met deze foto geschud?' De leerlingen moeten samen de bus opnieuw construeren aan de hand van het lesblaadje.

- Zet de leerlingen in duo's of trio's en geef elk team een strookje. De leerlingen tonen hun strookje niet aan de andere teams.
- Stel een aantal vragen die te maken hebben met het filmpje. Onderaan op elk strookje staat er een letter. Wanneer een duo denkt dat het antwoord op de vraag begint met hun letter gaan ze met hun strookje naar het bord en geven ze hun antwoord. Als dit correct is, kleven ze het strookje met plakband op het bord. De leerkracht stelt acht vragen. De leerlingen plakken telkens hun strookje naast de strookjes die er al hangen. Als alles goed gaat, verschijnt de juiste foto van de camioneta.

Vragen

1. Wanneer de mensen een pick-up gebruiken, zetten ze zich in de ... *(L – laadbak)*
2. Hoeveel wielen heeft een tuktuk vooraan? *(E – één)*
3. Welk geluid maakt de motor van de tuktuk? *(T toek toek)*
4. Als Maria te voet naar de stad ging, hoeveel dagen zou ze dan onderweg zijn? *(V – vijf)*
5. De bussen in Guatemala zien er heel mooi uit, want ze hebben veel ... *(K – kleuren)*
6. Zijn er in de stad veel auto's? *(J – ja)*
7. Waar legt het bushulpje soms de bagage van de mensen? *(D – dak van de bus)*
8. Met welk voertuig gaan sommige mensen naar de stad? Maria doet dat niet. *(P – pick-up)*

Groetjes uit ... – Nawoord

- Ga met je leerlingen in een kring zitten. Laat de leerlingen de drie postkaartjes van de reporters voorlezen.
Beantwoord de laatste vragen van de reporters.
- Lees nu ook het bedankingszinnetje voor. De leerlingen zijn nu allemaal zelf wereldreporters geworden.
Hebben zij nog vragen voor de drie wereldreporters?
- De leerlingen mogen ook een postkaartje sturen naar de hoofdredacteur van het tijdschrift! Laat ze een antwoord geven op de vragen die de drie wereldreporters stelden in hun postkaartje. Of laat ze vrij iets schrijven over het tijdschrift, de wereldreporters, hun eigen streek/land,...
Het adres: Hoofdredacteur 1,2,3 Piano, Doornzelestraat 15, 9000 Gent

Wat vind je op de website?

Hieronder vind je de handleiding, de lesblaadjes, enkele andere documenten, beelden en filmpjes die je nodig zal hebben bij het project 1,2,3 Piano. Download eerst de handleiding. Deze gidst je chronologisch door het hele project en legt alle stappen een voor een uit.

Veel plezier ermee!

1,2,3 Piano

- **De handleiding**
- **De eindtermen**
- **Het SuperWereldTijdschrift**

- **1,2,3 start!**

- Muziek uit de drie landen

- **1,2,3 reporters**

- Muziek uit de drie landen
- foto's van de voorstellingspagina's (p. 2 tot 7)
 - Reporter Ogo
 - Reporter Maria
 - Reporter Sam
- Muzische activiteit: 36 puzzelstukken van de drie kinderen

- **1,2,3 sakala mouche**

- Lesblaadje 1,2,3 sakala mouche: spelletje '3 pions'

- **1,2,3 lach je nie?**

- P. 11 uit het SuperWereldTijdschrift

- **1,2,3 party**

- Lesblaadje 1,2,3 party: zoekertje/wie is het
- Kaartjes voor het spel 'wie is het?'
- Bollywoodfilmpje 'Ra-one'
- P. 12 uit het SuperWereldTijdschrift

- **1,2,3 versta je't nie?**

- Muzische activiteit 'maak je eigen stempel'

- **1,2,3 ojos**
 - Lesblaadje 1,2,3 ojos: schrijfoopdracht
 - de vier foto's in zijn geheel
 - de vier halve foto's
- **1,2,3 draag je dit nie?**
 - filmpje 'Awa knoopt haar sjaal'
 - Opdrachtenkaartjes
 - P. 18 en 19 uit het SuperWereldTijdschrift
- **1,2,3 Awa**
 - Lesblaadje 1,2,3 Awa: discussiespel
- **1,2,3 hoor je't nie?**
 - liedje discodancing
 - P. 23 uit het SuperWereldTijdschrift
- **1,2,3 chapati**
 - Lesblaadje 1,2,3 chapati: recepten
 - Opdrachtenkaartjes
- **1,2,3 speel je nie?**
 - P. 27 uit het SuperWereldTijdschrift
- **1,2,3 tuktuk**
 - Lesblaadje 1,2,3 tuktuk: buspuzzel
 - P. 28 en 29 uit het SuperWereldTijdschrift

Colofon

Het project '1,2,3 Piano' is een realisatie van Studio Globo vzw, Huidevettersstraat 165, 1000 Brussel.

Meer informatie over de visie, de werking en het aanbod van Studio Globo is te vinden op www.studioglobo.be. Een brochure kan aangevraagd worden: 02 520 05 30 of info@studioglobo.be.

'1,2,3 Piano' bestaat uit: het SuperWereldTijdschrift, de bijhorende DVD, deze handleiding, de website 123piano.studioglobo.be.

'1,2,3 Piano' is uitgewerkt door het team van Studio Globo Gent. Met dank aan alle collega's voor het nalezen van de teksten, het advies, de suggesties en praktische hulp.

Redactie: Barbara Dewyn, Leen Eerdekenes en Lotte Devynck.

Foto's: Helga Peeters, Joke Scherpereel, Lin Seminck, Barbara Dewyn, Lotte Devynck, Karen Wouters, Katelijne Suetens, Su-Lin, Mikkahoo, Garrett Ziegler, Culture 223, Cuvier-53, Jeff Attaway.

Tekeningen: Katrien Davans (p. 4,6 & 7), Ief Claessen (p. 2 &3)

Grafische vormgeving: De blauwe peer (www.blauwepeer.be)

Videomontages + stemopnames: Alexander Van Waes (www.rumblefish.be)

Taalcorrectie: Bart Boone

Druk: Lowyck & pluspoint drukkerijen (www.lowyck.com)

Met dank aan Ajita Madhaji, Helga Peeters, vzw Anubhuti, Joke Scherpereel, Norman Ventura Juárez, Andreas Lo Grasso, Pedro García Domingo, vzw Afopadi, Katelijne Suetens, vzw GRAIM, Luc Verbeke, Broederlijk Delen, Katrijn Geeraerts, Jana De Moor, Stan Baert, Margo Vanneste, Zoé Baert, Freya De Boever, Annie Pauwels, de 6de klas van meester Bart en de 4de klassen van juffrouw Janne en meester Guillaume van Sint-Salvator Basisschool Gent, Wouter Rosseel, Steven Vancoillie, en andere.

Een speciale dank voor de families van Samiksha, Ogo, en Maria Angelica!

Het is leerkrachten en begeleid(st)ers toegestaan om – voor de werking van het project – teksten en bijlages te kopiëren. In alle andere gevallen moet er voor het overnemen van stukken uit het SuperWereldTijdschrift of de bijhorende handleiding toestemming van de uitgever gevraagd worden.

V.U. Piet Spanhove, Huidevettersstraat 165, 1000 Brussel

Dit project kwam tot stand met de financiële steun van Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking – www.vais.be

Studio Globo Gent
Doornzelestraat 15
9000 Gent
T 09 234 04 13
gent@studioglobo.be

ISBN 978 90 742 61401
NUR100
D/2013/5010/1

VAIS

met steun van:

